

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

Maa- ja metsätalousministeriön tulostavoitteet vuodelle 2023 ja alustavat tavoitteet vuosille 2024–2027

SISÄLTÖ

1	YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS	3
	<i>A1 Kokonaiskestävän ruokajärjestelmän huoltovarmuus ja kilpailukyky paranevat</i>	<i>3</i>
	<i>A2 Kestävä luonnonvaratalous*) turvaa huoltovarmuutta, lisää hyvinvointia ja korvaa uusiutumattomien raaka-aineiden ja energian käyttöä</i>	<i>4</i>
	<i>A3 Monipuolinen yritystoiminta sekä menestyvä maaseutu ja saaristo, monipaikkaisuus ja yhteistyöverkostot vahvistavat yhteiskuntaa</i>	<i>4</i>
	<i>A4 Luotettavat ja laajakäyttöiset paikka-, kiinteistö- ja huoneistotiedot mahdollistavat uutta liiketoimintaa ja turvaavat omistusta</i>	<i>5</i>
2	TOIMINNALLINEN TULOKSELLISUUS	5
3	VOIMAVAROJEN HALLINTA	7
4	SEURANTA JA RAPORTOINTI	9

LIITE 1. Taloudelliset laskelmat ja toimenpiteet

LIITE 2. Lainsäädäntösuunnitelma

LIITE 3. Toimintamenojen sisäinen jako (Vahva: [VN/32391/2022-MMM-1](#))

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN VUODEN 2023 TULOSTAVOITTEET JA ALUSTAVAT TAVOITTEET VUOSILLE 2024–2027

Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa ohessa ministeriölle yhteiskunnallisen vaikuttavuuden, toiminnallisen tuloksellisuuden ja voimavarojen hallinnan tulostavoitteet vuodelle 2023 ja alustavat toimenpiteet vuosille 2024–2027.

1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

A1 Kokonaiskestävän ruokajärjestelmän huoltovarmuus ja kilpailukyky paranevat

A11. Kaikille on riittävästi turvallista ja ravitsevaa ruokaa

A12. Suomalaisen ruuan kysyntä ja viennin arvo kasvavat

A13. Tuotantopanosten saatavuus turvataan, omavaraisuusaste nousee ja ne säilyvät korkealaatuisina ja turvallisin

A14. Kuluttaja- ja markkinalähtöinen ruokajärjestelmä toimii kannattavasti, oikeudenmukaisesti ja vastuullisesti

A15. Maatalouden rakenne kehittyy, tuottavuus paranee ja elintarvikeomavaraisuusaste säilyy korkeana

A16. Eläintaudit ja kasvintuhoojat ja niihin liittyvät riskit ovat hallinnassa

A17. Eläinten hyvinvointi on korkealla tasolla ja mikrobilääkeresistenssi on hallinnassa

A2 Kestävä luonnonvaratalous*) turvaa huoltovarmuutta, lisää hyvinvointia ja korvaa uusiutumattomien raaka-aineiden ja energian käyttöä

A21. Vahvistetaan vesihuollon, biomassojen tuotannon ja kalatalouden omavaraisuutta ja huoltovarmuutta

A22. Luonnonvaratalouden kilpailukykyinen toimintaympäristö luo uutta yritystoimintaa sekä kasvattaa jalostusastetta ja vientiä

A23. Luonnon aineettomien hyödykkeiden ja hyvinvointipalveluiden käyttö lisääntyy

A24. Uusiutuvien luonnonvarojen elinvoimaisuus, luonnon monimuotoisuus ja elinympäristöjen tila paranevat, mikä luo pohjan kokonaiskestävyydelle

A25. Turvataan uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käyttö ja vahvistetaan riskien hallintaa

A26. Hillitään ilmastonmuutosta etenemällä kohti hiilineutraalisuutta, materiaalitehokkuutta ja kiertotaloutta

A27. Sopeudutaan ilmastonmuutokseen ja varaudutaan siitä aiheutuviin riskeihin

*) Uusiutuvilla luonnonvaroilla tarkoitetaan viljelysmaata, metsiä, kotieläimiä, kaloja, riistaa ja vettä

A3 Monipuolinen yritystoiminta sekä menestyvä maaseutu ja saaristo, monipaikkaisuus ja yhteistyöverkostot vahvistavat yhteiskuntaa

A31. Maaseutualueiden yritys rakenne kehittyy ja monipuolistuu sekä yritysten kilpailukyky paranee

A32. Yrityksille on tarjolla osaavaa työvoimaa, rahoitusta ja yhteistyöverkostoja

A33. Toimintaa tukeva infrastruktuuri ja laadukkaat palvelut mahdollistavat hyvän elämän, asumisen ja elinkeinotoiminnan maaseudulla ja saaristossa sekä vahvistavat alueellista yhdenvertaisuutta

A34. Yhteisölähtöinen paikallinen kehittäminen sekä alueellisten ja paikallisten toimijoiden yhteistyö vahvistuvat

A35. Alueita kehitetään kumppanuudessa maaseutu-, saaristo- ja kaupunkitoimijoiden kanssa

A36. Päätöksenteon valmistelussa tunnistetaan maaseutuun ja saaristoon kohdistuvia vaikutuksia ja tehdään ne näkyviksi

A4 Luotettavat ja laajakäyttöiset paikka-, kiinteistö- ja huoneistotiedot mahdollistavat uutta liiketoimintaa ja turvaavat omistusta

A41. Kiinteistö- ja huoneistotietojärjestelmien hallinnoinnilla ja palveluilla turvataan kansallisen omistus- ja vaakuusjärjestelmän toimivuutta

A42. Peruspaikkatietojen ja referenssijärjestelmien kehittämisellä ja palveluilla turvataan paikantamisen perusta

A43. Tukipalveluilla ja tutkimuksella tuetaan paikkatietojen yhteen toimivuutta ja kansallisen paikkatietoinfrastruktuurin kehittymistä

A44. Ruokaan ja uusiutuviin luonnonvaroihin liittyvät paikkatiedot mahdollistavat tehokkaita prosesseja ja palveluita sekä uutta liiketoimintaa

Nämä vaikuttavuustavoitteet ovat voimassa myös vuosina 2024–2027 ellei muusta päätetä. Liitteessä 1 on esitetty vaikuttavuustavoitteiden toteutumista tukevat toimenpiteet ja liitteessä 2 ministeriössä valmisteltavat hallituksen esitykset.

2 Toiminnallinen tuloksellisuus

B1. Toimintamme on asiakaslähtöistä, verkostoitunutta, vastuullista ja ennakoivaa.

- Johtamisemme on tavoitteellista, sitoutunutta ja vuorovaikutteista
- Viestintämme on osa kaikkea toimintaa, suunnitelmallista ja oikea-aikaista
- Kansainvälinen ja EU-vaikuttamisemme on ennakoivaa ja aktiivista

B2. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintamme sekä neuvonta on verkostoitunutta, vaikuttavaa ja tukee ennakoivasti päätöksentekoa ja elinkeinojen kilpailukykyä ja vaikuttavuutta

B3. Digitaaliset ratkaisumme ja tietovarantomme ovat turvallisia, hyvin käytettäviä, yhteentoimivia ja niitä hyödynnetään laajasti.

B4. Ennakoimme riskejä ja varaudumme kriiseihin sekä vahvistamme palautumiskykyä häiriö- ja kriisitilanteissa

Nämä tavoitteet ovat voimassa myös vuosina 2024–2027 ellei muusta päätetä. Liitteessä 1 on esitetty tavoitteiden toteutumista tukevat toimenpiteet.

Tuotos- / suoritemäärät	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma/ (arvio) 2022 (tarkentuu tilinpäätöksessä)
Säädökset			
Hallituksen esitykset	19	17	20
VN:n asetukset	62	67	63
MMM:n asetukset	61	69	53
EU -normit (MMM:n vastuulla olevat)*			
Asetukset	18	24	18
Päätökset ml. EUTORlin sopimusasioina avatut	14	21	14
Direktiivit	3	5	4
Lausunnot			
Annetut lausunnot	201	224	265
Pyydetty lausunnot	287	269	323
Kirjalliset kysymykset	56	57	59
Asetetut työryhmät sekä neuvottelu- ja lautakunnat	21	26	16
Tutkimusmääräraha hakemukset	201	161	98
Valtionavustusten myöntöpäätökset **	389	592	(..)
Julkaisut			
MMM:n julkaisuja -sarja	14	26	21
Työryhmämuistiot	0	0	0
Tiedotteet	272	267	266
Tiedotustilaisuudet	25	20	15
Hankkeet			
Perustetut hankkeet	65	48	37
Käynnissä olevat hankkeet	177	149	140
Päättyneet hankkeet	44	32	38
Komission ja neuvoston kokoukset, joissa MMM	363	479	439
Suomen päävastuuedustaja (kokousraporttien lukumäärä)			
Matkapäivät	1 061	808	2 442
Kotimaa	531	571	1 292
Muu Eurooppa	489	237	1 036
Euroopan ulkopuoliset matkat	41	0	115

3 Voimavarojen hallinta

C1. Henkilöstömme on osaavaa, arvostettua ja voi hyvin. Henkilöstösuunnittelu on toimintaa tukevaa, ennakoivaa ja pitkäjänteistä

Resurssimme ovat riittävät ja oikein kohdennettuja:

- C2. Tehtävät ja toiminta on mitoitettu rahoituksen mukaan.
- C3. EU:n ja muu ulkopuolinen rahoitus on tehokkaasti hyödynnetty
- C4. Toimitilahallinta ja toimipaikkaverkko sekä hankintatoimi ovat tehokkaita ja tukevat kestävyyttä
- C5. Hallinnon rakenteet tukevat tuottavuuden kasvua, ohjaamista ja johtamista

Nämä tavoitteet ovat voimassa myös vuosina 2024–2027 ellei muusta päätetä. Liitteessä 1 on esitetty taloudelliset laskelmat sekä tavoitteiden toteutumista tukevat toimenpiteet.

Toiminnallista tuloksellisuutta ja voimavarojen hallintaa koskevat keskeiset tunnusluvut ja niiden ennakoitu kehitys:

Tunnusluku	Toteuma 2021	Toteuma/ (arvio) 2022	Tavoite (arvio) 2023	Alustava tavoite 2024–2027
Henkilöstön määrä, hlötyövuotta, josta	268,1	273,2	(267)	
- toimintamenoista (30.01.01) palkattu	236	233,7	(229)	
- teknisellä avulla palkattu (mom. 30.10.64, v. 2021 sis. myös mom. 30.40.62)	8,9	9,0	(8)	
- korkeakouluharj.	4,2	4,0	(5)	
- muilta TA-momenteilta palkattu	19	26,6	(25)	
Henkilöstön rakenne (htv)				
- ydintoiminnot	0,9	1,0		
- yhteiskuntapolitiikan strategiat ja seuranta	36,4	33,6		
- MMM:n toimialan ohjaus ja toiminta- ja taloussuunnittelu sekä seuranta	23,2	23,9		
- lainsäädännön valmistelu ja seuranta	64,7	61,4		
- EU- ja kansainväliset asiat	26,2	24,5		
- muut ministeriökohtaiset erityistehtävät	5,0	5,9		
- tukitoiminnot	97,9	104,0		
- naiset/miehet % lukumäärästä (31.12)	66,7/33,3	66,8/33,2		
Henkilöstön hyvinvointi				
- Työtyytyväisyysindeksi, indeksiluku 1-5	3,66	3,70	>VN:n keskiarvo	>VN:n keskiarvo
- Työyhteisöindeksi (VM/Baro) ¹⁾	3,94	4,04		
- Johtajuusindeksi (VM/Baro) ¹⁾	3,5	3,56		
- Sairauspoissaolot, tpv/htv	4	5,3		
- Henkilökierto (lähtö+tulo), htv	-	-		
- Työnantajakuva (VMBaro 8.1-4)	3,66	3,64		
Osaaminen				
- Koulutustaso, indeksiluku	6,6	6,5		
- Koulutus ja kehittäminen (työpäivät/htv)	1,8	..		
- Innovointikyvykkyys (VM/Baro) ¹⁾	3,86	3,90		

¹⁾ Lisätietoja: <http://www.vmbaro.fi/vmbaro-valtion-henkiloestoekyselyjaerjestelmae>

4 Seuranta ja raportointi

Yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden (luku 1) toteutumista seurataan hallituksen vuosikertomuksessa. Maa- ja metsätalousministeriön toimenpiteiden vaikutusta yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden toteutumiseen (luku 1) ja toiminnallisen tuloksellisuuden tavoitteiden ja voimavarojen hallinnan tavoitteiden (luku 2) toteutumista seurataan maa- ja metsätalousministeriön tilinpäätöksessä.

Vuoden 2023 tulostavoitteiden toteutumista arvioidaan 31.07.2023 tilanteen mukaisena elo-syyskuun aikana.

Tulostavoitteiden toteuman arvioinnissa käytetään seuraavaa arvosana-asteikkoa:

- 1 = Tavoitteesta on luovuttu
- 2 = Tavoite ei ole toteutunut
- 3 = Tavoite on toteutunut osittain
- 4 = Tavoite on saavutettu
- 5 = Tavoite on ylitetty

Helsingissä 31. päivänä tammikuuta 2023

Maa- ja metsätalousministeri

Antti Kurvinen

Kansliapäällikkö

Jaana Husu-Kallio

LIITE 1: Taloudelliset laskelmat ja toimenpiteet

Maa- ja metsätalousministeriön rahoituslaskelma

Rahoituslähde	Toteuma 2021	Toteuma 2022*	Ennuste 2023	Alustava tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027
Toiminnan kokonaisrahoitus (tulot ja menot), josta	23 080	26 540	24 544	23 853	23 853	23 853	23 853
Toimintamenomomentin rahoitus yhteensä, josta	21 543	24 652	24 544	23 853	23 853	23 853	23 853
- Budjettirahoitus / käyttö	22 450	24 476	25 894	25 203	25 203	25 203	25 203
- Maksullinen toiminta (LKP 30 -alk.)	0	-1	0	0	0	0	0
- Yhteistoiminta (LKP 396 -alk.), pääosin tekn. tukea	898	-176	1 050	1 050	1 050	1 050	1 050
- Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot (LKP 397 -alk.)	9	0	300	300	300	300	300
- Muut tulot (muut 3 -alk.)	0	0	0	0	0	0	0
Muu valtion TA-rahoitus (muiden mom. määrärahat)**	1 537	1 888					
Toimintamenomomentin rahoitus							
Nettokäyttö/ -käyttöarvio	21 543	24 652	24 544	23 853	23 853	23 853	23 853
TP/Budjetoitu/TAE	23 410	24 148	24 544	23 853	23 853	23 853	23 853
Edelliseltä vuodelta siirtynyt määräraha (arvio)	9 592	11 459	10 955	10 955	10 955	10 955	10 955
Seuraavalle vuodelle siirtyvä määräraha (arvio)	11 459	10 955	10 955	10 955	10 955	10 955	10 955

* Vuoden 2022 toteuma perustuu kirjaamiseen per 16.1.2023

** huomioitu palkka- ja matkakustannukset

Maa- ja metsätalousministeriön tietohallinto ja muut perusrakenteet

1000 €	Toteuma 2021	Toteuma 2022*	Tavoite 2023	Alustava tavoite 2024	Alustava tavoite 2025	Alustava tavoite 2026	Alustava tavoite 2027
Tietotekniikan käyttökulut	2 399	3 384	2 790	2 790	2 790	2 790	2 790
Tietotekniikkainvestoinnit	-82	-82					
Muut merkittävät investoinnit	963	505					

* Vuoden 2021 toteuma perustuu kirjaamiseen per 16.1.2023.

Maa- ja metsätalousministeriön tuotto- ja kululaskelma, 1000 €

	Toteuma 2021	Toteuma 2022*	Arvio 2023	Arvio 2024-2027
TOIMINNAN TUOTOT	1 090	385	1 350	1 350
Maksullisen toiminnan tuotot	0	0	..	..
Vuokrat ja käyttökorvaukset	0	1	..	..
Muut toiminnan tuotot	1 090	384	1 350	1 350
TOIMINNAN KULUT	-42 049	-50 841	-39 011	-38 961
Aineet, tarvikkeet, tavarat				
- Ostot tilikauden aikana	-19	-56	..	..
- Varastojen lisäys(-)/vähennys(+)	0	0	..	..
Henkilöstökulut	-20 785	-21 209	-20 179	-20 129
Vuokrat	-33	-39	..	..
Palvelujen ostot	-19 168	-27 645	-16 332	-16 332
Muut kulut	-2 598	-2 315	-2 500	-2 500
Valmistus omaan käyttöön (-)	643	505	..	..
Poistot	-89	-82	..	..
Sisäiset kulut	0	0	..	..
JÄÄMÄ I	-40 960	-50 456	-37 661	-37 611
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	120 116	110 026	100 000	100 000
SATUNNAISET TUOTOT JA -KULUT	1 741	31	..	..
JÄÄMÄ II	80 898	59 601	..	..
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA -KULUT				
Siirtotalouden tuotot	10 528	10 086	10 000	10 000
Siirtotalouden kulut	-181 629	-232 884	..	..
Tuotot veroista ja pakollisista maksuista	51 728	51 967	55 000	55 000
TUOTTO- JA KULUJÄÄMÄ	-38 475	-111 230	..	..

* tilinpäätösaikataulun vuoksi laskelmalta puuttuvat MH:n taseen muutoksesta aiheutuvat tuotot ja muut tilinpäätöskirjaukset

Toimenpiteet

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Toimenpide	Vaikut- tavuus- tavoite	Toimenpitee- seen osallistuvat*	2022 jatko- toi- men- pide	2023	2024	2025- 2027
1. Parannetaan kokonaisturvallisuutta, huoltovarmuutta ja ruokaturvaa MMM:n toimialalla erityisesti seuraavin toimenpitein: a) osallistutaan huoltovarmuusselonteon ja tavoitepäätöksen päivitystyöhön ja toimenpanoon b) osallistutaan kriittisen infrastruktuurin tunnistamisen ja kriinkestävyyden parantamisen lainsäädäntöhankkeeseen ja huolehditaan kriittisen infrastruktuurin (vesihuolto, patoturvallisuus, alku- ja elintarviketuotanto) varautumisesta ja suojaamisesta toimialalla c) varaudutaan mahdollisesta NATO-jäsenyydestä johtuviin muutoksiin ja uusiin tehtäviin	A1, A2	RO, LVO,TT		x		
2. Toteutetaan CAP-suunnitelmaa tavoitteiden mukaisesti a) kansallisen lainsäädännön valmistelu b) seurantakomitean toiminnan käynnistäminen c) viestintästrategian valmistelu ja toiminnallistaminen d) uuden toimeenpanomallin velvoitteiden käyttöönotto (mm. vuosittainen tuloksellisuusraportti) e) arviointisuunnitelman laatiminen ja toteutuksen valmistelu toiminta asetettujen tavoitteiden (EU ja kansallinen) saavuttamiseksi ja toimien mahdolliseksi muuttamiseksi, mikäli tavoitteita ei saavuteta	A1	MAKE, MY, MARY, OKY	x x	x x x	x x x	x x
3. Tuetaan jalostettujen elintarvikkeiden ja juomien vientiä	A12 A22	MARY, EUKA, ELKA, LUVE, EKY	x	x		
4. Toteutetaan luomuohjelmaa a) Kehitetään luomukeruun sertifiointijärjestelmää ja viestintää b) Kehitetään luomuoopetusta ja –osaamista tehtävän selvityksen pohjalta c) Kansallisen ja kansainvälisen verkostoyhteistyön kehittäminen	A12, A13, A14, A15, A24, A44	MARY, ETU, MAKE, MY, EKY, MBY	x	x x x x	x x x	x

d) Selvitetään tarve ammattikeittiöille suunnatusta sertifioidusta järjestelmästä						
5. Toteutetaan lähiruokaohjelmaa a) lähiruokayrityksille laadittujen riskienhallinta-aineistojen jalkauttaminen b) paikallisruuan edistäminen osana ruokamatkailua	A13	MARY, ETU, MAKE, MY, EKY	x	x x x	x x	x
6. Toimeenpannaan ruokahävikin tiekartan toimenpiteitä esimerkiksi osallistamalla ruokahävikin vaikuttavuusarvioinnin perusteella toteuttavien seurantatoimien valmisteluun ruokahävikin vähentämiseksi (HO)	A14, A25	MARY, ETU	x	x		
7. Toimeenpannaan kouluruuan kehittämissuunnitelmaa (HO) jalkauttamalla kuntiin toimenpide-ehdotuksia	A11	MARY, ETU	x	x		
8. Toteutetaan Ilmastoruokaohjelmaa, laaditaan toimenpidesuunnitelma (HO) ja jatketaan jo käynnissä olevia seuraavia toimenpiteitä a) Verkostoyhteistyö ja viestintätoimenpiteet ruuan kulutuksen kokonaiskestävyyden edistämiseksi b) Kasviproteiineihin liittyvien arvoketjujen edistäminen (proteiinikulusteri, vaikuttavuusinvestointi –selvitys) c) Vastuullisten ruokapalveluiden mallin julkaiseminen ja jalkauttaminen	A11, A13, A14, A24, A25	MARY, RO, LVO	x	x x x x	x x	x x
9. Toimeenpannaan Valtioneuvoston periaatepäätöstä kansallisesta julkisten hankintojen strategiasta elintarvike- ja ruokapalveluhankintojen osalta a) päivitetään vastuullisten elintarvikehankintojen opas mm. luonnon monimuotoisuuskriteerien osalta b) sisällytetään ruokakriteerit kestävien hankintojen tietoon ja jalkautetaan tietoon käyttöä c) elintarvikehankintasopimusten sopimuskäytäntöjen kehittäminen (mm. kustannushintaindeksien kehitys ja käyttö) d) DPS-järjestelmän käytön tukeminen luomu- ja lähiruokahankinnoissa	A11, A12, A14	MARY	x	x x x x	x x	x
10. Edistetään porotaloutta: a) Käynnistetään porolaidunten hoito- ja käyttösuunnitelmien pilotoinnit (HKS-pilotit) b) Edistetään porolaidunten hoitoa ja käytön kestävyttä tarvittaessa velvoittavalla lainsäädännöllä c) Julkistetaan porotalouden tulevaisuustyöryhmän loppuraportti	A24	MARY, MY, OKY	x	x x x x	x	x
11. Toimeenpannaan maaseutupoliittista kokonaisohjelmaa 2021-2027:	A3, A2	MAKE, RO, LVO	x	x	x	x

a) toteutetaan kokonaisuohjelman väliarviointi					X	X
b) alueellisten ja paikallisten kilpailuetujen tasausjärjestelmä –selvitys				X	X	X
c) maaseutu tiedolla johtamisessa ja alueiden koskevan tilastoinnin ja paikkatiedon saatavuus ja hyödyntäminen – t&k-hanke				X	X	
d) toteutetaan maaseutuparlamentti					X	
e) edistetään maaseutuvaikutusten arvioinnin toteuttamista osana säädösehdotusten valmistelua (koulutus ja viestintä)				X		
f) vahvistetaan poikkihallinnollista yhteistyötä				X	X	X
12. Toteutetaan ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelmaa	A1, A2	MAKE, MY		X	X	X
a) Tarkennetaan tavoitteet vaikuttavalle viestinnälle				X		
b) Toteutetaan väliarviointi kokeiluohjelman vaikuttavuudesta				X		
13. Asetetaan uusi saaristoasiain neuvottelukunta	A3	MAKE, OKY		X		
14. Aloitetaan uuden valtakunnallisen saaristo- ja vesistöalueiden kehittämishankkeen valmistelu	A3	MAKE, LVO, RO	X	X		
15. Tuetaan valmiutta ympäristö- ja ilmastovaikuttavuuteen tähtäävien tukijärjestelmien kehittämiseksi kustannusperusteisesta hyötylähtöisiksi	A1, A2	Ympäristötiimi (MAKE)		X	X	X
16. Jatketään maatalouden energiatehokkuuden toimialasopimusta ja laajennetaan se materiaalitehokkuuteen	A2, A1	MY	X	X		
17. Toteutetaan uuden eläinten hyvinvointilain edellyttämiä toimenpiteitä	A17	EKY, ETU, OKY, MAKE	X	X	X	X
a) sikojen kirurgisesta kastratiosta luopumisen valmistelu työryhmän suunnitelma toimeenpanosta (raportti)			X			
b) tuottajien koulutuksen järjestäminen ja koulutusmateriaalin hankinta			X	X	X	
c) eläinten lääkitsemissäädösten muutosten valmistelu				X	X	X
d) Hyvinvointikorvausten valmistelu			X	X		
e) Täyskarjukasvatukseen/immunokastratioon siirtymisen tukeminen tutkimuksella (Makera), neuvonnalla ja koulutuksella			X	X	X	X
Alemman asteisten säädösten valmistelu			X	X	X	X
f) VNa toimenpiteistä ja keinollisesta lisäämisestä				X		
g) VNa eläinjalostuksesta				X		
18. Eläintautien riskienhallinnan kehittäminen valitun ratkaisun pohjalta	A14, A16	EKY, MAKE, ETU, OKY, EUKA	X	X	X	

<p>19. Vaikutetaan EU-politiikkoihin siten, että lopputulokset ovat Suomelle toimivia ja että ne turvaavat ruuantuotannon ja luonnonvarojen kestävä käytön edellytyksiä:</p> <p>a) Uusien EU-aloitteiden laaja-alaisuuden ja horisontaalisen vaikuttavuuden vuoksi kiinnitetään vaikuttamisessa erityisesti huomiota valmisteltavan lainsäädännön toimivallan käyttöön, vaikutusten arviointiin, EU-vaikuttamisen oikea-aikaisuuteen ja koordinaatioon eri toimien kesken.</p> <p>b) Seurataan EU Maaperästrategian toimeenpanoon ja maaperän terveyteen liittyvän lainsäädäntöehdotuksen toissijaisuusperiaatteen noudattamista ja ennakkoarvioitetaan kokonaiskestävyyteen, kustannusvaikuttavuuteen ja toimenpiteiden realistisuuteen maa- ja metsätalouden näkökulmasta.</p> <p>c) Vaikutetaan EU:n biodiversiteettistrategiaan liittyvien kansallisten sitoumusesitysten käsittelyyn kokonaiskestävyyden, kustannusvaikuttavuuden ja toimenpiteiden realistisuuden näkökulmasta.</p> <p>d) Vaikutetaan aktiivisesti, yhdessä samanmielisten maiden kanssa, EU:n kannanmuodostukseen Bernin sopimuksen ja edelleen luonto- ja lintudirektiivien liitteiden muuttamiseen. Suurpetojen (karhu, ilves ja susi) osalta tavoitteena on lajien siirto Bernin sopimuksen liitteeseen III ja edelleen luontodirektiivin liitteeseen V. Valkoposkihanhi siirrettäisiin Bernin sopimuksen liitteeseen III ja lintudirektiivin metsästettävien lajien liitteeseen II, sallien kannansäätelyn AEWA-sopimuksen mukaisesti.</p> <p>e) Toimitaan aktiivisessa yhteistyössä komission ja jäsenmaiden välillä kansallisten metsien inventointien (VMI) yhteistyön institutionalisoimiseksi Euroopan metsien seurantaa ja strategista suunnittelua varten.</p> <p>f) Vaikutetaan komission valmistelemaan EU:n eläinten hyvinvointilainsäädäntöuudistukseen. Tavoitteena on uuden tieteellisen tiedon pohjalta päivitetty sekä aiempaa paremmin ja yhtenäisemmin toimeenpantavissa oleva lainsäädäntö.</p>	A2	EUKA, LVO, RO		x		
20. Vähennetään maatalouden ja maankäyttösektorin kasvihuonekaasujen päästöjä ja vahvistetaan nieluja Suomen hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi toimeenpanemalla Keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelman (KAISU) maataloustoimet sekä Maankäyttösektorin ilmastosuunnitelma (MISU). Maankäyttösektorilla lisäinen nieluvaikutus vuoteen 2035 mennessä vähintään 3 miljoona hiilidioksiditonnia vuodessa. Osana toimeenpanoa mm.	A11, A14, A15, A21-A27, A31, A35, A44	LVO, RO, TT	x	x	x	

<ul style="list-style-type: none"> a) Käynnistetään maatalouden kosteikko-ohjelma b) Kotieläinten ruokinta ilmastoystävälliseksi c) Luodaan turvepeltojen käytön tiekartta d) Käynnistetään ja järjestetään ilmastolain uudistuksen mukaisesti ELYjen ilmastotyö koskien MISUn toimeenpanoa e) Valmistellaan joutoalueiden määräaikaisen metsitystuki-järjestelmän jatko vuodesta 2024 eteenpäin. f) Valmistellaan heikkotuottoisten metsitykseen sopivien peltojen tukijärjestelmä joko erilliseksi tukijärjestelmäksi tai osaksi joutoalueiden metsitystukijärjestelmää g) Saatetaan loppuun ja siirretään käytäntöön maankäyttösektorin tieto-ohjelma ja sen toimet h) Kehitetään ja käynnistetään Maankäyttösektorin ilmasto-suunnitelman (MISU) seurantajärjestelmä 		<p>RO, LUVE</p> <p>RO</p> <p>MARY, MY, MAKE, LUVE</p> <p>LUVE</p> <p>MBY, MY, LUVE</p> <p>MY, MBY, LUVE</p> <p>MBY, LUVE, RO, TT</p> <p>LVO, LUVE, RO, TT</p>		<p>x</p> <p>x</p> <p>x</p> <p>x</p> <p>x</p> <p>x</p> <p>x</p> <p>x</p>			
<p>21. Vahvistetaan ilmastonmuutokseen sopeutumispolitiikan toimeenpanoa.</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Käynnistetään ilmastolain mukaisen kansallisen ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelman 2030 toimeenpano b) Käynnistetään alueellisen tason sopeutumistyön edistäminen c) Käynnistetään ja järjestetään ilmastolain uudistuksen mukaisesti ELYjen ilmastotyö koskien Kansallisen ilmastonmuutoksen sopeutumissuunnitelman 2030 (KISS2030) toimeenpanoa d) Käynnistetään MMM:n hallinnonalan sopeutumisen toiminta-ohjelman toimeenpano Laaditaan kuivuusriskien hallinnan suuntaviivat 	A26	LUVE, MBY, ERÄ, RO, TT		<p>x</p> <p>x</p> <p>x</p> <p>x</p>			
<p>22. Toimeenpannaan Kansallista biotalousstrategiaa</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Alueellisten biotalousstrategioiden määrää maakunnissa kasvatetaan tai päivitetyn biotalousstrategian tavoitteiden mukaisia tekemistä sisällytetään muilla keinoin enenevästi alueiden tekemiseen b) Valmistellaan Biotalous vihreän siirtymän TKI-ohjelma ja edistetään biotaloustutkimusta Horisontti Eurooppa-ohjelman Sustainable Blue economy -kumppanuuden kautta. 	A1-A3	LVO, RO, TT	x	x	x	x	

<p>c) Valmistellaan biotalouden vastuullisuuden määrittelyä ja kehitetään vastuullisuuden seurantajärjestelmä osana biotalousstrategian toimeenpanoa.</p> <p>d) Parannetaan ekosysteemipalveluiden arvonlisän kasvattamisen tietopohjaa</p>						
<p>23. Edistetään luonnon kantokykyä ja monimuotoisuuden turvaamista kansallisten tavoitteiden mukaisesti vahvistamalla valtavirtaistamista, kestävää käyttöä, elinympäristöjen tilan parantamista ja suojelua maa- ja metsätalousministeriön toimialalla:</p> <p>a) Vaikutetaan kansallisen luonnon monimuotoisuusstrategian sisältöön ja siihen kuuluvaan toimintaohjelmaan sekä sitoumustyöhön niin, että ne ovat johdonmukaisia ja toteuttamiskelpoisia</p> <p>b) Vaikutetaan EU:n biodiversiteettistrategian kansallisen toimeenpanon (sitoumustyö) toimenpiteiden kustannusvaikutteisuuteen ja kustannustehokkuuteen sekä suojelun ja kestävän käytön tasapainon huomioon ottamiseen ja oikeudenmukaisuuteen</p> <p>c) Toteutetaan kansallisesti hyväksyttyä luonnon monimuotoisuusstrategiaa ja –toimintaohjelmaa</p> <ul style="list-style-type: none"> • jatketaan Helmi –elinympäristöohjelman, METSO-ohjelman NOUSU-ohjelman ja SOTKA-ohjelman toimeenpanoa sekä kehitetään ohjelmien kustannusvaikuttavuutta • edistetään talousmetsien aktiivista luonnonhoitoa, mm. toteuttamalla kansallisen metsästrategian ja kansallisen biodiversiteettistrategian toimenpiteitä, sekä hakemalla uusia toimenpiteitä Pyöreä pöytä –prosessissa, • ylläpidetään ja hoidetaan maatalousympäristöjen monimuotoisuutta, ml. hoitamalla perinnebiotooppeja, • kunnostetaan pienvesiä, vaelluskalojen ja riistalajien elinympäristöjä, • torjutaan haitallisia vieraslajeja valmistelemalla viides kansallinen hallintasuunnitelma, laajentamalla Barentsin alueen vieraslajihanke kansainväliselle tasolle, ja valmistautumalla EU:n vieraslajiluettelon laajentamiseen ja siihen liittyvään vaikuttamistyöhön 	A22-27	LVO, RO		x	x	x

d) Vahvistetaan luonnon kantokykyä ja monimuotoisuutta koskevaa tietopohjaa, mm. paikka- ja luonnonvaratiedon, vaikutavuusarvioinnin, seurantojen, tulosohjauksen ja osaamisen kehittämisen keinoin. (2023. 2024)				x	x		
24. Parannetaan vesihuollon varautumista, riskienhallintaa ja taloudellista kestävyyttä mm. toimeenpanemalla kansallista vesihuolto-uudistusta. a) Valmistellaan vesihuoltolain uudistus lausuntovaiheeseen 2024 mennessä. b) Toimeenpannaan juomavesidirektiivi kansallisesti määrittämällä ja käynnistämällä tietojärjestelmätyö sekä ELY-keskusten valvonta- ja kehittämistoiminta.	A2, A3, A4	LUVE		x	x		
25. Parannetaan yhteentoimivan luonnonvaratiedon prosesseja, luonnonvaratietoihin liittyvien palvelujen asiakaslähtöisyyttä, tiedolla johtamista ja kokonaisuuden ohjausta toimeenpanemalla luonnonvaratiedon kehittämissuunnitelmaa. a) siirrytään vesi.fi- verkkopalvelussa ylläpito- ja käyttövaiheeseen ja parannetaan sen palveluja asiantuntijoille b) laajennetaan sähköistä asiointia elinkeinokalataloudessa: mahdollistetaan toimijan pääsy omiin tietoihinsa kalatalouden keskusrekisterissä, lisätään sähköistä asiointia ja luovutaan paperimuotoisista saalisraportoinnista. c) Valmistellaan seuraava kansallinen laserkeilaus- ja ilmakuvausohjelma d) Kehitetään metsätalouden toimenpiteiden laadunseurantaa e) Kehitetään metsän digitaalista kaksosta tukemaan täsmämetsänhoitoa f) Kehitetään metsänomistajille ja toimijoille työkaluja tietopohjaiseen päätöksentekoon g) Edistetään tarkemman maaperätiedon kehittämistä toimijoiden ja KHK-inventaarion tarpeisiin	A5, A24, A26, A27, B1	LUVE ELKA TT, LVO, RO MBY MBY MBY LUVE, RO			x	x	
26. Parannetaan vesihuollon varautumista, riskienhallintaa ja taloudellista kestävyyttä mm. toimeenpanemalla kansallista vesihuolto-uudistusta. c) Valmistellaan vesihuoltolain uudistus lausuntovaiheeseen 2024 mennessä. d) Toimeenpannaan juomavesidirektiivi kansallisesti määrittämällä ja käynnistämällä tietojärjestelmätyö sekä ELY-keskusten valvonta- ja kehittämistoiminta.	A2, A3, A4	LUVE		x	x		

27. Tulvasuojelu ja peltojen vesienhallinta ja tehostettu Itämeren ja vesiensuojelun ohjelma (HO) a) Saatetaan HO-hanke loppuun ja siirretään siitä saadut opit toimintaan.	A24, A25, A26, A27	LUV , RO, MBY, ERÄ	x	x		
28. Toteutetaan Kansallista metsästrategiaa (KMS2035) tavoitellen kasvavaa hyvinvointia metsistä ja metsille a) Viedään strategia valtioneuvoston periaatepäätökseksi b) Käynnistetään uuden strategian hanketyö ja edistetään kärkihankkeita eli metsien kasvua, elonkirjoa ja metsäalan uudistumista c) Käynnistetään metsästrategian TKI-ohjelmatyö d) Käynnistetään metsäbiotalouden tiedepaneelin työ.	A21- A27	MBY				
29. Siirretään kaupallisen kalastuksen satelliittivalvonnan kustannukset toimijoiden kannettavaksi EMKVR:n tukimahdollisuudet hyödyntäen	A2, C1, C3	ELKA	x	x		
31. Toteutetaan Kotimaisen kalan edistämishjelmaa (HO) ja käynnistetään Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston 2021—2027 kansallinen toimeenpano, erityisesti seuraavin kohdennetuilla toimenpiteillä: e) tuetaan kalatalousyritysten T&K-toimenpiteitä ottamalla käyttöön yritysten uudet rahoituspalvelut (innovaatioaseteli ja T&K-hankerahoitus) sekä jatkamalla yksityisen ja julkisen sektorin yhteistyön rahoittamista (innovaatio-ohjelmat). f) laaditaan määritelmä Itämerirehulle sekä suunnitelma kiertotalousratkaisuihin perustuvien rehuraaka-aineiden käytön lisäämiseksi rehuteollisuuden, tutkimuksen ja hallinnon yhteistyönä. g) otetaan käyttöön kaupallisten kalastajien aloitustukijärjestelmä sekä yhteistyössä Euroopan investointipankin kanssa rahoitusväline, jolla helpotetaan kalatalousyritysten lainarahoituksen saantia. h) käynnistetään kalojen hyvinvointiohjelma ja kalan korkean laadun kehittämissuunnitelma. i) tuetaan suurkeittiöiden, yritysten ja tutkimuksen yhteistyötä kotimaisen kalan käytön lisäämiseksi julkisissa hankinnoissa. Otetaan käyttöön suurkeittiöille suunnattu rahoitusmalli kotimaisen kalan tuotekehityksen vauhdittamiseksi. j) vesiviljelyn sijainninhjaussuunnitelman päivitys	A1, A2	ELKA	x	x		
32. Valmistellaan tukijärjestelmä (VNA) saimaannorpan suojelusta aiheutuvien taloudellisten tappioiden korvaamisesta kaupallisille kalastajille, jotta korvaus vastaisi tappioita nykyistä järjestelmää paremmin.	A21	ELKA	x	x		

33. Uudistetaan kalastusmatkailun toimenpideohjelma (HO) ja kohdennetaan rahoitusta vapaa-ajan kalatalouden kehittämisstrategiaa tukeviin T&K –hankkeisiin	A2, A3 A21, A22, A23, A24, A27	ERÄ	x	x		
34. Kalastusta harjoitetaan kestävästi turvaten elinvoimaiset kalakan- nat (HO) a) arvioidaan kalastuslain toimivuutta ja lisätään yhteistyötä sidosryhmien kanssa seurantaryhmän avulla b) toimeenpannaan vapaa-ajankalastajien saalisilmoituk- seen liittyvät sekä tietovarantoihin liittyvät säädösmuu- tokset	A2 A24	ERÄ, ELKA	x	x		
35. Neuvotellaan Norjan valtion kanssa Tenon kalastussääntöön tar- vittavat muutokset, jotta lohikantojen elvyttämiseen tähtäävä ka- lastussääntö voi tulla voimaan kalastuskauden alusta 2024.	A2 A24	ERÄ, OIKY	x	x	x	
36. Edistetään riistatalouden tuottamaa hyvinvointia lisäämällä mets- sästyksen turvallisuutta, eettisyyttä ja vastuullisuutta sekä turvaa- malla riistakantojen elinvoimaisuus: a) valmistellaan vesilintujen vastuullinen metsästys –strategia- työn perusteella tarvittavat lainsäädäntömuutokset b) kehitetään vesilintukantojen seurantaa ja kausivaihteluiden mukaan sopeutuvaa metsästyksen sääntelyä sekä arvioi- daan tarve jatkaa tai muuttaa taantuneiden vesilintukantojen metsästystä koskevaa asetusta kantojen elvyttämiseksi elin- voimaisiksi c) selvitetään jousimetsästyksen eettisyyttä valkohäntäpeuran jousimetsästyksen seurantatutkimuksella.	A2 A23, A24	ERÄ	x	x	x	
37. Lisätään suurpetopolitiikassa toimijoiden välistä vuoropuhelua ja muita toimenpiteitä suurpetojen aiheuttamien vahinkojen, haitto- jen ja niihin liittyvän konfliktin lieventämiseksi (HO) a) päivitetään susikannan hoitosuunnitelma b) käynnistetään suurpetojen ravintohoukuttimiiin liittyvä hanke	A2 A24, A27	ERÄ		x x		
38. Päivitetään ja valmistellaan riistaeläinkantojen hoitosuunnitelmia a) päivitetään Itämeren hyljekantojen hoitosuunnitelma b) päivitetään metsäpeuran hoitosuunnitelma c) valmistellaan metsähanhen kansallinen hoitosuunnitelma	A24, A27	ERÄ		x x x		
39. Edistetään ampumaratojen ympäristölupien tilanteen selvitystä ja lupien saattamista ajan tasalle kattavan ampumarataverkoston säilyttämiseksi	A24	ERÄ	x	x		

40. Laaditaan ulkopuolinen selvitys kestävästä valkohäntäpeuran kannanhoidon ja –politiikan kokonaisuudesta ja toimeenpannaan selvityksen pohjalta tunnistetut toimet.	A24	ERÄ		x	x	
41. Valmistellaan yhteistyössä Norjan viranomaisten kanssa toimenpiteet kyttyrälohen torjumiseksi ja hallitun kyttyrälohen kalastusmahdollisuuden järjestämiseksi Teno- ja Näätämojoella. Toimenpiteiden suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota lohelle ja muille sivusaalislajeille aiheutuviin riskeihin ja pyritään saamaan kyttyrälohta hyötykäyttöön.	A24	ERÄ, OIKY	x	x	x	
42. Jatketaan valtakunnallisen osoitetietojärjestelmän edistämistä	A42, A43	TT	x	x	x	x
43. Jatketaan huoneistotietojärjestelmä –hankkeen 2-vaihetta	A41	TT	x	x	x	x
44. Selvitetään kansallisten referenssijärjestelmien uudistamista	A42	TT	x	x	x	

* Vastuosasto/yksikkö sekä tavoitteeseen osallistuva osastot/yksiköt

Toiminnallinen tuloksellisuus

Toimenpide	Tavoite	Toimenpiteeseen osallistuvat*	2022 jatko-toimenpide	2023	2024	2025-2027
45. Toimeenpannaan paikkatietokeskuksen kansainvälisen arvioinnin keskeiset suositukset.	B2	TT		x	x	
46. Laaditaan tilannekuva tutkimusrahoituksen ja tutkimuspoliittisen vaikuttamisen kohdentumista TKI-agendan teemoihin ja painopisteisiin.	B2	TT/TutO	x	x		
47. Tuetaan Ruokaviraston hallinnoiman ja ylläpitämän yhteisen uusia palveluympäristön (TENU ICT-hanke) käyttöönottoa.	B3	TT, LVO, RO, HAKE		x	✖	
48. Kehitetään tietoriskien hallintaa osana kokonaisriskien hallintaa	B4	TT, RO, LVO, HAKE	x	x		
49. Hybridityö: Kehitetään hybridityötä ja yhteisöllisyyttä tukevia toimintatapoja yhdessä koko ministeriön ja henkilöstön kanssa.	B1 ja C1	HAKÉ, kaikki	x	x		

Toimenpide	Tavoite	Toimenpiteeseen osallistuvat*	2022 jatko-toimenpide	2023	2024	2025-2027
50. Whistleblower (WB) -ilmoituskanava: Valmistellaan ja otetaan käyttöön ilmoittajansuojelulain mukainen väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanava ja käsittelyprosessi.	B1 ja C5	HAKE/HEHA	x	x		
51. Valmistellaan ja toteutetaan vastuullisuusraportointi ministeriössä valtion linjausten mukaisesti	B1	HAKE , kaikki	x	x		
52. Laaditaan MMM:n viestintästrategia ja määritellään vuorovaikutusperiaatteet.	B1	HAKE/VIE , kaikki		x	x	
53. Päivitetään ministeriön poikkeusolojen viestintäohje osana ministeriön valmiustoimintaa.	B1	HAKE/VIE , TT		x		
54. Toteutetaan viestinnän päivä ministeriössä hallinnonalan viestijöiden kanssa.	B1	HAKE/VIE		x		
55. Valtionavustusuudistushankkeen valmistelu ja koordinointi: toimeenpano ml. järjestelmän käyttöönotto sekä jatkokehitys (2023 – 2024).	B3	HAKE/OTA , kaikki	x	x	x	

* Vastuosasto/yksikkö sekä tavoitteeseen osallistuva osastot/yksiköt

Voimavarojen hallinta

Toimenpide	Tavoite	Toimenpiteeseen osallistuvat*	2022 jatko-toimenpide	2023	2024	2025-2027
56. Organisoidaan MMM:n vastuulle kuuluvat koordinaatiotehtävät Horisontti Eurooppa-puiteohjelman rahoittamissa EUFORE ja Forest Value 2 hankkeissa.	C3	TT/TutO		x	x	
57. Henkilöstöstrategia: Päivitetään ministeriön henkilöstöstrategia ja aloitetaan sen toimeenpano.	C1	HAKE /kaikki	x	x		
58. Toimitilat: Osallistutaan ja vaikutetaan VN työympäristötyöhön ja huolehditaan siitä, että MMM:n tarpeet tulevat huomioitua (erityisesti K1K2-korttelihankkeen vaikutukset).	C4	HAKE/HEHA	x	x	x	

Toimenpide	Tavoite	Toimenpiteeseen osallistuvat*	2022 jatko-toimenpide	2023	2024	2025-2027
59. Todentamis- ja tarkastusviranomaistöiden organisointi VM:n kanssa (aloitettu syksyllä 2022).	C5	HAKE/OTA HEHA, SITA, RO, LVO	x	x		
60. Otetaan käyttöön julkisen hallinnon hankintastrategian seuranta- väline hankintaluotsi.	C5	HAKE/OTA		x		

* Vastuuosasto/yksikkö sekä tavoitteeseen osallistuva osastot/yksiköt

LIITE 2: Lainsäädäntösuunnitelma

1. Hallituksen esitykset

1.1 Vuonna 2023 annettavat hallituksen esitykset

Kevätistuntoaika 2023

HE	Kuvaus	Osasto	Hankkeen laajuus	Liittyy tulostavoitteeseen
-	-	-	-	-

Syysistuntoaika 2023

HE	Kuvaus	Osasto	Hankkeen laajuus	Liittyy tulostavoitteeseen
HE laiksi maankäytön muutosmaksuksi	Maa- ja metsätalousministeriö ja ympäristöministeriö ovat asettaneet poikkihallinnollisen työryhmän, jonka tehtävänä on käynnistää metsäkadon ja ilmastopäästöjen minimoimiseksi rakentamista ja pellonraivausta koskevan maankäytön muutosmaksun lainsäädännön valmistelutyö. Työryhmän laatima lakiesitysluonnos lähetetään lausunnoille huhtikuun 2023 ensimmäisellä viikolla (viikko 14). Työryhmän tehtävänä on toteuttaa riittävä valmistelu niin, että esitys rakentamisen ja pellonraivauksen sisältävästä maankäytön muutosmaksusta on mahdollista antaa eduskunnalle syysistuntoaikana 2023.	LVO	Suppea	A24-A26
HE laiksi Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan eurooppalaisen asetuksen kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain sekä Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annetun lain muuttamisesta	EMKR:n tarkastusviranomaistehtävien ja EMKVR:n todentamisviranomaistehtävien siirto maa- ja metsätalousministeriöstä valtiovarainministeriöön	LVO	Suppea	C5

HE	Kuvaus	Osasto	Hankkeen laajuus	Liittyy tulostavoitteeseen
HE laiksi yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonnasta annetun lain muuttamisesta	20 §:n 3 momentin nojalla annettujen ankarampien säännöksiä sanktioitavuus varmistetaan koskien Itämeren monivuotista suunnitelmaa koskevan asetuksen 13 artiklassa tarkoitetun sallitun poikkeaman rikkomuksia.	LVO	Suppea	C5
HE metsityksen (määräaikaisesta) tukemisesta	Joutokäytössä olevien alueiden metsittämiseksi valmisteltiin vuonna 2020 uusi tukijärjestelmä. Tukijärjestelmää koskeva Laki metsityksen määräaikaisesta tukemisesta 1114/2020 tuli voimaan vuoden 2021 alusta ja on voimassa vuoden 2023 loppuun. Tukijärjestelmän jatkamiseksi valmistellaan vuosina 2022-2023 laki, jonka on määrä tulla voimaan vuoden 2024 alusta.	LVO	Laaja	A24, A26
Laki uusjakojen tukemisesta annetun lain muuttamiseksi	Päivitetään laki uudelle EU-kaudelle	TT	Suppea	A41
HE laiksi kasvinsuojeluaineista annetun lain muuttamisesta	Lakiin tehdään EU:n valvontaasetuksen (EU) 2017/625 täydentämisen edellyttämät muutokset ja lain soveltamisessa esille tulleet tarpeelliset kansalliset muutokset	RO	Suppea	A1
HE kalastuksesta Tenojoen vesistöissä tehdyn sopimuksen kalastussäännön muuttamiseksi	Tenojoen kalastuksesta Norjan kanssa tehdyn sopimuksen liitteenä olevaa kalastussääntöä muutetaan kalastussopimuksen 5 artiklan mukaisella menettelyllä Norjan kanssa käytävien neuvottelujen lopputuloksen mukaisesti. Lisäksi tehdään teknisiä muutoksia Tenojoen kalastussopimuksen voimaansaattamisesta annettuun lakiin.	LVO	Suppea	A24, A25

1.2. Vuonna 2024 annettavat hallituksen esitykset

Alustavat säädösesitykset vuodelle 2024

HE	Kuvaus	Osasto	Hankkeen laajuus	Liittyy tulostavoitteeseen
Hallituksen esitys eläintautilain muuttamisesta	Lakiin lisätään säännökset, joiden mukaan eläinten ennaltaehkäisevät lopetukset eläintautitilanteissa voisivat perustua paitsi eläintaudin torjuntaan liittyvään välttämättömyyteen myös ulkomaankaupan suojeluun liittyvään tarpeeseen ja intressipunnintaan.	RO	Suppea	A16
HE maatalojen kestävyden tietoverkosta	Säädetään mahdollisesti tarvittavat maatalojen kirjanpitoaineistojärjestelmien laajentamiseen ja tietojen keräämisen pakollisuuteen liittyvät säännökset. FADN, jatkossa FSDN, muuttujasisältö laajenee ja se tulee kattamaan myös ympäristön ja sosiaalisen ulottuvuuden.	RO	Suppea	A1
Hallituksen esitys koskien eläintautiriskien hallintaan liittyvää valtiontukea (vakuutusten tukeminen tai valtion rahaston perustaminen ja tukeminen)	Säädetään uudeltaisesta tuesta eläintauteihin liittyvään maatalojen riskinhallintaan. Tarkoituksena on ratkaista erityisesti sika-alan salmonellavahinkoturvaan liittyvät ongelmat.	RO	Suppea	A16
Hallituksen esitys tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain muuttamisesta	Lakiin tehtäisiin sosiaalisen ehdollisuuden vaatimusten käyttöönotosta aiheutuvat muutokset	RO	Suppea	A1

2. Muut kansalliset hankkeet vuosille 2023-2027

Asia	Kuvaus	Osasto	Hankkeen kesto	Liittyy tulostavoitteeseen
Mikrobilääkeresistenssin torjunnan kansallisen toimintaohjelman päivittäminen sekä vuosittaisten toimeenpanosuunnitelmien laatiminen ja toteuttaminen	Mikrobilääkeresistenssin torjunnan kansallisen toimintaohjelman toimeenpano jatkuu uudella hallituskaudella.	RO	2020-2023	A1
Valtakunnallinen saaristo-ohjelma 2020-2023	Valtakunnallisen saaristo-ohjelman tavoitteena on toteuttaa saaristolain tavoitteita, tukea paikkaperustaista aluekehitystä, tasata vesistöisyydestä ja saaristaisuudesta aiheutuvia haittoja sekä nostaa esille paikallista potentiaalia. Ohjelma toimii saaristopolitiikan toteutuksen työvälineenä. Ohjelma laaditaan yhteistyössä ministeriöiden, maakuntien, saaristoisten kuntien, järjestöjen ja yritysten kanssa. Nyt laadittava ohjelma on järjestyksessään kuudes.	RO	2020-2023	A3
Euroopan meri- ja kalatalousrahaston Suomen toimintaohjelma 2021–2028	Laaditaan ohjelmakauden toimintaohjelma EU-säädösten mukaisesti varojen myöntämiseksi yhteisen kalastuspolitiikan ja yhdenmetyt meripolitiikan toimeenpanemiseksi.	LVO	2021–2031	A2
Maaseutupoliittinen kokonaisuohjelma 2021	Maaseutupoliittinen kokonaisuohjelma on maaseutupolitiikan neuvoston (MANE) toimintaohjelma, joka sisältää kansallisen tason toimenpiteitä, joiden toteuttajina ovat ministeriöiden lisäksi muut kansallisen tason toimijat sekä niiden verkostot, kuten MANE teemaryhmineen sekä oppilaitokset, yhdistykset ja kunnat. MANE hyväksyy kokonaisuohjelman. Uusi seitsemäs kokonaisuohjelma otetaan vuosille 2021-2027.	RO	2021-2027	A3
Valtioneuvoston periaatepäätös Kansalliseksi metsästrategiaksi 2035	Strategia on jatkoa voimassaolevalle Kansalliselle Metsästrategialle 2025, josta valtioneuvosto teki periaatepäätöksen 21.2.2019. Kuten edeltäjänsä, metsästrategia toteuttaa metsiin liittyviä Agenda 2030- tavoitteita. Strategiassa kuvataan metsäalan kehittämisen painopisteet ja toimenpiteet, joihin julkinen valta tulevaisuudessa keskittyy osana metsäalan yhteistä kehittämistä. Strategiaan sisällytetään ajankohtaisia toimenpidekokonaisuuksia, joiden eteenpäin vieminen katsotaan metsäpoliittisesti tarkoituksenmukaisimmiksi.	LVO	2020-2023	A2

Asia	Kuvaus	Osasto	Hankkeen kesto	Liittyy tulostavoitteeseen
Kalastusmatkailun kehittämisen toimenpideohjelma	Uudistetaan hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti vuonna 2008 valmistunut kalastusmatkailun kehittämisen toimenpideohjelma.	LVO	2021-2023	A21, A22
CAP-suunnitelma	Suomen CAP-suunnitelma rahoituskaudella 2023-2027 koostuu yhteisen maatalouspolitiikan suorista tuista ja sektoritoimista sekä Manner-Suomen ja Ahvenanmaan maankunnan maaseudun kehittämistoimenpiteistä.	RO	2023-2027	A1, A3

VN/600/2023-MMM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: